

II ВСЕУКРАЇНЬСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ ТА МИСТЕЦТВІ»

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

**ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНИЙ
ФАКУЛЬТЕТ**

24-25 КВІТНЯ 2025 Р.
м. Одеса, Україна

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
художньо-графічний факультет
кафедра професійної освіти та дизайну**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**«ІННОВАТИКА В ОСВІТІ, ДИЗАЙНІ
ТА МИСТЕЦТВІ»**

24-25 квітня 2025 р.

Одеса, 2025

УДК: 378:[37+7]:001.895
Ш87

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (*протокол № 16 від 29.05.2025 р.*)

Рецензенти:

Бредньова Віра Петрівна, кандидат технічних наук, професор кафедри
нарисної геометрії та інженерної графіки Одеської державної академії
будівництва та архітектури;

Бартєнєва Ірина Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Інноватика в освіті, дизайні та мистецтві : матеріали II Всеукраїнської
науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 24-25 квітня
2025 року. Одеса: Університет Ушинського, 2025. 194 с.

До збірника увійшли матеріали II Всеукраїнської науково-практичної
конференції «Інноватика і освіті, дизайні та мистецтві», яка відбувалася у
Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» 24-25 квітня 2025 року.

Матеріали конференції відображають науково-дослідницькі та
методико-орієнтовані підходи та сучасні тенденції, щодо використання
різноманітних інновацій, актуальних проблем в освіті, дизайні та мистецтві в
контексті сьогодення.

Збірник призначений для науковців (докторанти, аспіранти,
магістранти), здобувачів вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти,
педагогічних працівників різних типів закладів освіти, художників,
дизайнерів, представників творчих спілок, арт-ринку.

Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності в
текстах доповідей несуть їх автори.

© Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К.Д. Ушинського», 2025
© Колектив авторів, 2025

<i>Савчук О. П.</i> ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ПРОХОДЖЕННЯ РІЗНИХ ВИДІВ ПРАКТИК	95
<i>Сакалюк О. О.</i> КОМУНІКАТИВНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	99
<i>Скачок Л. О., Страутман Л. Л.</i> СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ	102
<i>Соловейчук О. М., Черненко Н. М.</i> ВПЛИВ ЦИФРОВІЗАЦІЇ НА СТВОРЕННЯ ВІЗУАЛЬНОГО КОНТЕНТУ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	108
<i>Фазлуєв В. Р., Бартенєва І. О.</i> ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ МЕДІАГРАМОТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	115
<i>Черненко Н. М.</i> ГНУЧКІСТЬ УМІНЬ ЯК УМОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ У КОНТЕКСТІ ВИКЛИКІВ СУЧАСНОГО ДИНАМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА	121
<i>Черних В. В., Черних Д. А.</i> ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ, МИСТЕЦТВО, МАТЕМАТИКА: СИНЕРГІЯ ІННОВАЦІЙ У ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ	125
<i>Шiao Цзяньмей</i> РОЛЬ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПОЗАКЛАСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ	129

СЕКЦІЯ 2. ІННОВАТИКА В СФЕРІ ДИЗАЙНУ: СТАН ТА ВИКЛИКИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

<i>Bondarenko O., Strautman L.</i> REUSE-BASED CLOTHING DESIGN: A SYNTHESIS OF ETHICAL APPROACH AND CREATIVE THINKING	134
<i>Колесова О. А.</i> ЦИФРОВІЗАЦІЯ ДИЗАЙНУ: ТРАНСФОРМАЦІЯ ТВОРЧОСТІ ТА ОСВІТНІХ СТРАТЕГІЙ	137
<i>Kuznetsova K., Shtainer T.</i> PHOTO DESIGN AS A SYNTHESIS OF ART AND TECHNOLOGY	140
<i>Ліцогоп А. В.</i> STEM IN ART: НОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПРОФЕСІЙНОМУ ДИЗАЙНІ	144

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКОРИСТАННЯ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ

Скачко Лідія Олександрівна

*здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
художньо-графічного факультету Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

Страутман Лінда Леонідівна

*науковий керівник: викладач
кафедри професійної освіти та дизайну
Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса,
Україна*

Ключові слова: мистецтво, сучасні підходи, трудове навчання та технології.

Сучасна система освіти характеризується активним пошуком інноваційних підходів до організації освітнього процесу, які б забезпечували формування ключових компетентностей учнів та їхню готовність до життя в сучасному суспільстві. У цьому контексті особливої актуальності набуває використання українського народного мистецтва на уроках технологій, яке дозволяє інтегрувати культурно-історичний, естетичний, технологічний та національно-патріотичний аспекти освіти.

Серед основних питань, пов'язаних із впровадженням сучасних технологій навчання, є пошук можливостей поєднання та доповнення традиційних методів реалізації навчального процесу новими методами, які забезпечують формування необхідних якостей майбутнього фахівця. Сучасний навчальний заклад у технологічному світі має у своєму розпорядженні найширший арсенал педагогічних інноваційних технологій у процесі навчання. Ефективність їх застосування залежить від наявних інформаційних та інноваційних технологій, матеріально-технічної бази закладу та

здатності науково-педагогічного колективу сприймати ці інновації [4, с.624].

Уроки мистецтва мають надзвичайний потенціал для розвитку творчої особистості, формування креативного мислення, розвитку почуттєвої сфери, здійснення самокорекції психоемоційного стану [3].

Аналіз наукових джерел та практичного досвіду вчителів дозволяє виділити кілька сучасних підходів до використання народного мистецтва на уроках технологій в умовах НУШ. Серед них – проєктно-технологічний, інтегративний, особистісно-орієнтований, культурологічний, компетентнісний підходи, а також підхід STEAM-освіти. Розглянемо їх детальніше.

Проєктно-технологічний підхід є одним із ключових у викладанні технологій в НУШ. Він передбачає організацію освітнього процесу на основі проєктної діяльності учнів, спрямованої на створення виробів з елементами народного мистецтва. Як зазначає Кудря О., «проєктна діяльність на уроках технологій дозволяє учням не лише опанувати технологічні прийоми виготовлення виробів, але й розвинути творче мислення, самостійність, відповідальність» [2, с. 86].

Проєктно-технологічний підхід до використання народного мистецтва на уроках технологій передбачає кілька етапів: організаційно-підготовчий (визначення теми проєкту, його мети і завдань, планування роботи), конструкторський (розробка конструкції виробу, технології його виготовлення), технологічний (виконання роботи відповідно до визначеної технології), завершальний (оцінка результатів роботи, їх презентація). Така структура проєктної діяльності дозволяє учням пройти весь технологічний цикл створення виробу, починаючи від ідеї і закінчуючи готовим продуктом.

Інтегративний підхід до використання народного мистецтва на уроках технологій передбачає поєднання різних видів мистецтва та освітніх галузей у процесі вивчення народних ремесел. Особливо актуальним є інтегрований підхід в умовах впровадження НУШ, де інтеграція розглядається як один із ключових принципів організації освітнього процесу. Прикладом інтегративного підходу може бути проведення інтегрованих уроків,

де поєднуються елементи різних освітніх галузей – технологічної, мистецької, мовно-літературної, математичної, природничої. Так, вивчаючи українську народну вишивку, учні можуть не лише опанувати технологію виконання швів, але й ознайомитися з символікою орнаментів (мистецька галузь), вивчити народні легенди та прислів'я про вишивку (мовно-літературна галузь), дослідити геометричні форми в орнаментах (математична галузь), дізнатися про природні барвники для ниток (природнича галузь).

Особистісно-орієнтований підхід до використання народного мистецтва на уроках технологій передбачає врахування індивідуальних особливостей, інтересів та потреб кожного учня. У контексті вивчення народного мистецтва цей підхід реалізується через надання учням можливості вибору видів народних ремесел, технологій виготовлення виробів, матеріалів, кольорової гами відповідно до їхніх уподобань та здібностей. Особистісно-орієнтований підхід тісно пов'язаний з принципом диференціації навчання, який передбачає адаптацію змісту, форм і методів навчання до індивідуальних можливостей учнів. Наприклад, при вивченні технології виготовлення витинанок учням з різним рівнем підготовки можуть бути запропоновані завдання різної складності – від простих симетричних форм до складних композицій.

Культурологічний підхід до використання народного мистецтва на уроках технологій передбачає розгляд народного мистецтва в контексті культури народу, його історії, традицій, світоглядних уявлень. Цей підхід реалізується через включення в зміст уроків технологій інформації про історію народних ремесел, їхню символіку, регіональні особливості, зв'язок з обрядами та звичаями.

Культурологічний підхід дозволяє формувати в учнів ціннісне ставлення до народного мистецтва як до культурного надбання українського народу. Це особливо важливо в контексті національно-патріотичного виховання, яке є одним із пріоритетних напрямів освітньої діяльності НУШ. Як зауважують Калита Н. та Пантюк М., ознайомлення учнів з народним мистецтвом сприяє формуванню національної ідентичності, патріотичних почуттів, поваги до культурної спадщини свого народу.

Компетентнісний підхід до використання народного мистецтва на уроках технологій передбачає спрямованість освітнього процесу на формування ключових компетентностей учнів. Як зазначається в Концепції Нової української школи, «компетентнісний підхід [в освіті] означає практичну спрямованість навчання, використання набутих знань в реальних життєвих умовах» [1]. У контексті вивчення народного мистецтва цей підхід реалізується через формування таких компетентностей, як культурна компетентність, підприємливість та інноваційність, екологічна грамотність і здорове життя.

Культурна компетентність формується у процесі ознайомлення учнів з народними ремеслами, їхньою символікою, естетичними особливостями. Підприємливість та інноваційність розвиваються через організацію проєктної діяльності, де учні вчаться планувати роботу, приймати рішення, оцінювати результати. Екологічна грамотність формується при вивченні природних матеріалів, що використовуються в народних ремеслах, та екологічних аспектів виготовлення виробів.

Інноваційним підходом до використання народного мистецтва на уроках технологій є *підхід STEAM-освіти*, який передбачає інтеграцію науки, технології, інженерії, мистецтва та математики. У контексті вивчення народного мистецтва цей підхід реалізується через дослідження учнями наукових основ народних ремесел (хімічні процеси при фарбуванні тканин, фізичні властивості матеріалів), використання сучасних технологій для відтворення традиційних технік (3D-моделювання, лазерне різання), застосування математичних розрахунків при проєктуванні виробів.

У реалізації сучасних підходів до використання народного мистецтва на уроках технологій важливу роль відіграють *інформаційно-комунікаційні технології*. Використання мультимедійних технологій у процесі вивчення народного мистецтва значно розширює можливості навчання, забезпечуючи наочність, інтерактивність, доступність інформації». Мультимедійні презентації, віртуальні екскурсії, електронні підручники, освітні веб-сайти з народного мистецтва стають

ефективними засобами навчання, особливо в умовах дистанційної освіти.

Важливим аспектом використання народного мистецтва на уроках технологій є також застосування інтерактивних методів навчання, які забезпечують активну взаємодію учнів між собою та з учителем. Інтерактивні технології дозволяють активізувати пізнавальну діяльність учнів, розвивати їхні комунікативні навички, творче мислення. Серед ефективних інтерактивних методів – «мозковий штурм», рольові ігри, метод проєктів, кейс-метод, робота в малих групах тощо.

Застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій для візуалізації народного мистецтва дозволяє не лише підвищити наочність навчання, але й зробити його більш доступним та цікавим для учнів. Інтелектуальні карти можуть бути ефективним інструментом для систематизації знань про народне мистецтво, його види, регіональні особливості, технологічні прийоми виготовлення виробів.

Інноваційним підходом до використання народного мистецтва на уроках технологій є також застосування *технології доповненої реальності*, яка дозволяє поєднати реальні об'єкти з віртуальними елементами. Технологія доповненої реальності відкриває нові можливості для навчання, забезпечуючи інтерактивність та наочність. У контексті вивчення народного мистецтва ця технологія може бути використана для створення віртуальних музеїв народного мистецтва, 3D-моделей виробів, інтерактивних карт народних ремесел України.

Таким чином, сучасні підходи до використання народного мистецтва на уроках технологій в умовах НУШ є різноманітними та взаємодоповнюючими. Вони ґрунтуються на принципах компетентнісного, особистісно-орієнтованого, культурологічного навчання та передбачають активне використання інформаційно-комунікаційних технологій, інтерактивних методів навчання, проєктної діяльності. Ці підходи забезпечують ефективність вивчення народного мистецтва, сприяють формуванню ключових компетентностей учнів та їхній підготовці до життя в сучасному суспільстві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кабінет Міністрів України. (2016, 14 грудня). Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (988-р). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-p>
2. Кудря О. В., Нагорна Н. О. Методичні аспекти підготовки майбутніх учителів технологій до проєктної діяльності у сфері дизайну і декоративного мистецтва. *Науковий вісник ПНПУ імені К.Д.Ушинського*. Одеса, 2024. №2 (147). С.83-88
3. «Мистецтво» як один із головних предметів у школі. URL: <http://osvita.ua/school/reform/53347/>.
4. Савчук О.П. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців технологічної освіти: інноваційні підходи. *Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)*. 2024. № 4(38). С.617-629